

DE GRONDWET.

VERSCHIJNT
des Maandags-, Woensdags- en Zaturdags-avonds.

PRIJS DER ADVERTENTIE:

Van één tot zes regels. . . . . f 1.00.
Voor elken regel meer. . . . . 0.15.
Behalve de 85 cts. zegelgeld.

ZONDAG 29 MEI.

UITGEVERS-DIRECTEUREN:

JOH. NOMAN en ZONN, te 's Gravenhage.

Brieven franco aan het Bureau De Grondwet.
Jan Hendrikstraat, n°. 289.

ABONNEMENTSPRIJS:

Voor 's Gravenhage per 3 maanden . . . . . f 3.00.
Voor de overige steden des Rijks . . . . . 3.50.

Hoofd-Bureau voor Ned. Oost-Indië:

W. J. VAN HAREN NOMAN, te Batavia.
Prijs franco per Landmail voor Java en buitenbezittingen,
per jaar, met vooruitbetaling bij het nemen van het
abonnement f 30. Ned. Cour.

Herstemming te 's Gravenhage.

De kiezers van het district 's Gravenhage zullen Dingsdag aanstaande beslissen, wie zij ter Tweede Kamer afvaardigen als hun vertegenwoordiger: den Heer J. G. Baud, of den Heer Mr. J. P. P. Baron van Zuylen van Nijvelt. Zij zullen in die keuze den onlangs overleden Schooneveld moeten doen vervangen: den man, wiens gematigd liberale beginselen en rechtschapenheid het district vereerden, en het bewijs gaven, dat de kiezers van dit district steeds met eene indrukwekkende meerderheid de milde en volledige uitvoering en ontwikkeling der Grondwet van 1848 verlangden.

Thans zal het de vraag zijn, of de kiezers van het district 's Gravenhage het zegel willen drukken op hun vorig gedrag; dan wel of zij het oordeelen, dat 's lands belang het medebrenge om eene rigting te volgen, geheel tegenovergesteld aan die, welke sedert 1848 is gevolgd?

Bij eene herstemming is de keus niet meer onbepaald; men moet zich bepalen tot de keuze van een of twee personen, waarover herstemd moet worden; of men moet zich van stemmen onthouden. Dit laatste is ongeoorloofd. Het uitbrengen zijner stem, want het de belangen zijns vaderlands geldt, is een kostbare burgerplicht, aan het verzuimen waarvan niemand zich mag schuldig maken, die beseft, dat elk staatsburger voor een klein deel het lot en de toekomst van zijn geboorteland in handen heeft.

Wij dringen er alzoo op aan, dat geen enkel kiezer, tot welke partij ook behoorende, zijn burgerplicht verzuime. Men zegge niet; «de Kamer is nu toch al benoemd; op de herstemmingen zal het niet zoo nauw aankomen.» Het is juist in den uitslag der negentien verkiezingen, die op den 31sten Mei zullen plaats hebben, dat al het gewigt dezer verkiezingen is gelegen. Op dit oogenblik staan, in de gekozen leden, vijf fractiën niet naast, maar tegen elkander over; er is geene meerderheid, van welke kleur of partij ook te vinden; en alleen door eene zamenspanning van anti-revolutionairen met reactionairen (hetgeen slechts kan geschieden door over de dierbaarste belangen en vruchten des volks te transigeren) zal het der Regering mogelijk zijn, iets uit te rigten. Te vergeefs hebben wij voor «overdrijving» gewaarschuwd; te vergeefs doen inzien, dat juist die partij zal weten voordeel te trekken uit de opgewekte hartstogtelijkheid, welke even grooten afkeer wekt bij de meerderheid der Protestanten zelve als bij al de andersgezinde landgenooten. De uitkomst heeft bewezen, dat wij de zaak goed hebben ingezien. Er zijn velen in het land, die reeds terugkomen voor het werk, dat is gesticht; en eene partij, die tot de heftigste bestrijders behoort van de beginselen van het afgetreden Ministerie, draagt kracht het tegenwoordige Ministerie onder de Tielsche Courant, waarschuwt thans den kiezer, om te herstellen wat bedorven is; om bij de herstemmingen, toch vooral gematigd liberalen te kiezen, opdat de Grondwet van 1848 niet in gevaar komt. En inderdaad: de heftigste zamenspanning tegen

die Grondwet is er gesmeed. De anti-revolutionairen hebben zich overal aangesloten bij de reactionairen. Daar, waar de godsdienstige dweepzucht niet zoodanig de bovenhand heeft, om de verkiezing van een Groeniaan mogelijk te maken, heeft de anti-revolutionaire partij de verkiezing bevorderd van mannen, wier handelingen vóór 1848 Nederland in droefenis hebben gedompeld. Dan vroeg deze bij uitstek godsdienstige partij niet naar «protestantschen zin»; want te Zwolle staat zij voor de candidatuur van den man, die de Groenianen zelve vroeger voor den regter sleepte; te 's Hage en elders den man, aan wien de heer Groen zelf in het openbaar heeft verweten, dat hij zich steeds verzet had tegen de invoering en verspreiding van het Christendom op Java.

Dat nu eindelijk de hartstogt eens zwijge, en de al te lang onderdrukte rede spreke! Bewijst dergelijke inconsequente handwijze niet, dat men iets anders beoogt, dan de vertegenwoordiging van den «protestantschen zin» in de Tweede Kamer? O ja. Men wil door behulp van de mannen als van Rappard en Baud zachtens achteruit, achteruit; daarna zelfs de reactionairen overvleugelen en den toestand van vóór 1795 herstellen. Hetzij een anti-revolutionair, hetzij een reactionair worde gekozen: men zal daardoor een staat van zaken doen geboren worden, die door de groote meerderheid der Protestanten zelve niet gewenscht kan worden.

Kan nu, na deze uiteenzetting der feiten, wel twijfelachtig zijn, wie de kiezers van dit district bij de herstemming behooren te kiezen, als zij uit overtuiging en met de hand op het hart, voor God en hun geweten, den heiligen pligt gaan vervullen, die hun is opgelegd? Wij gelooven het niet. De kiezers zullen dan kiezen den man, aan wien de tegenpartij zelve uitstekende talenten, groote gematigdheid, zeldzame onpartijdigheid, en eene onwankelbare gehechtheid aan den Koning en de Grondwet toekent. Zij zullen niet kiezen den man, die, hoe verdienstelijk ook, steeds als beginsel de reactie en de willekeur heeft gehuldigd, en, ondanks den drang en de wisseling der tijden, onverzettelijk in zijn streven achterwaarts is gebleven.

Wij behoeven de geschiedenis van het openbare leven des heeren Baud niet terug te roepen in het geheugen der kiezers: zij is ieder bekend. Een paar opmerkingen slechts. De heer Baud heeft zelf in de Tweede Kamer verklaard, dat er veel kwaads in Indië was geschied en aangeboden, om op eigen kosten naar Java te gaan, om te trachten dat kwaad te herstellen. De heer Baud is een tegenstander van de invoering van het Christendom op Java, en evenwel wordt hij als candidaat aanbevolen van de anti-revolutionaire partij, die natuurlijk deze invoering ten krachtigste voorstaat! De heer Baud heeft steeds getracht de financiën der Koloniën te onttrekken aan de kennismening en contróle van 's lands vertegenwoordiging; zoodat jaarlijks tachtig millioenen guldens worden beheerd door een Minister van Koloniën; en evenwel staan of vallen het crediet en de zelfstandigheid van Nederland met de voor- of nadeelige uitkomsten van dat beheer. De heer Baud stemde tegen elke wet, die, in milden zin, uitvoering aan de

Grondwet moest geven; stemde vóór alles wat strekken kon, om die milde uitvoering te verzwakken of te belemmeren. Wij hebben, dank zij de opgewondenheid der laatste dagen, reeds te veel mannen van den stempel van den heer Baud als volksvertegenwoordigers zien kiezen: het is onraadzaam dat getal met nog één te vermeerderen. De partij van den heer Baud zelve waarschuwt u daartegen!

De candidatuur van den heer van Zuylen van Nijvelt is daarentegen allezins aanbevelenswaardig. De heer van Zuylen heeft steeds behoord tot die partij van gematigden vooruitgang, welke het kenmerk is der Hollandsche nationaliteit. Zonder schokken trachtte hij steeds zijn Vaderland op den weg van den vooruitgang te brengen; en inderdaad aan hem en zijne vrienden heeft men het te danken, dat op het gebied van handels-wetgeving, van nijverheid, van openbare werken, van middelen van vervoer, Nederland niet langer, gelijk vroeger, honderd jaren achter staat bij andere landen, maar met dezen gelijken tred kan houden. Aan hem en zijne vrienden heeft men het te danken, dat talrijke misbruiken hebben opgehouden; dat de welvaart, onder Godes zegen, is toegenomen; dat de familie-regering heeft opgehouden; dat de burgerij, die grondzuil van elken staat, een billijk aandeel kreeg in de regering des lands, der provincie en der gemeente.

Men heeft den Heer van Zuylen van Nijvelt in de laatste dagen schandelijk belasterd. Dat men toch de oogen opene; dat men te rade ga met het gezonde verstand, en wikke en overwege, wat er van al die aantijgingen zij.

De Heer van Zuylen van Nijvelt is als Minister eerst opgetreden, nadat hij de stellige verzekering had erlangd, dat de bisschoppelijke questie was geregeld door den heer van Sonsbeek. Hij keurde later niet in allen deele goed, wat door zijn ambtsvoorganger was gedaan; en om nu te bewerken, dat de Paus geen aartsbisschop van Utrecht zou benoemen, schreef hij niet aan het hof van Rome, maar aan een landgenoot, aan Nederlands eigen gezant, dat die benoeming vooral onraadzaam zou zijn wegens de bekende onverdraagzaamheid van Utrecht. Dezen vertrouwelijke brief, die alleen de bestemming had, om onzen gezant te doen inzien het hooge gewigt, dat er in gelegen was om bij den Paus tot de niet-benoeming van een aartsbisschop van Utrecht aan te dringen, heeft men, op schandelijke wijs, als een openbaar staatsstuk doen voorkomen en misbruikt tot een wapen tegen den Man, dien men redelijkerwijs van niets anders kon beschuldigen, dan dat hij getracht heeft de benoeming van een aartsbisschop van Utrecht te beletten.

Men zij toch eindelijk eens regtvaardig; men kome dan toch eindelijk eens tot de bekentenis, dat men misleid werd. Wie is er in den lande, die hetgeen wij hier als feiten mededeelen, niet kunnen, of, zonder schaamteloos de waarheid verkorten, zou durven tegen spreken? Men zij toch eindelijk eens regtvaardig; men kome dan toch eindelijk eens tot de bekentenis, dat men misleid werd. Wie is er in den lande, die hetgeen wij hier als feiten mededeelen, niet kunnen, of, zonder schaamteloos de waarheid verkorten, zou durven tegen spreken? Men zij toch eindelijk eens regtvaardig; men kome dan toch eindelijk eens tot de bekentenis, dat men misleid werd. Wie is er in den lande, die hetgeen wij hier als feiten mededeelen, niet kunnen, of, zonder schaamteloos de waarheid verkorten, zou durven tegen spreken?

aan zijn tegenstanders, en hem, het sierraad onder parlementaire wereld, niet ontrukke aan een werkring, waarin hij zoo veel goeds, zoo veel schoons heeft gespleet.

Gij allen, kiezers van het district 's Gravenhage, die niet wilt verliezen, wat gij sedert 1848 hebt verworven, die geene staatskerk en een orthodox ministerie ten laatste verlangt, stemt als één man op den Heer Mr. J. P. P. BARON VAN ZUYLEN VAN NIEVELT, die steeds getrouw is gebleven aan zijn programma, dat ook het uwe is: *«geene volkssoevereiniteit, geene democratie, geen algemeen stemrecht; de constitutionnele monarchie, overeenkomstig de Grondwet; NIETS MEER « NIETS MINDER! »*

Wij doen ons best, om aanhoudend de anti-revolutionnaire trouw van de *heeren-dezerzijds*, welke den *Nederlander* schrijven, te doen uitkomen.

Wij hebben op onderscheiden punten gewezen. Wij komen nu niet terug op die, welke geen replek toelieten.

Zoo als over: de *overhaaste* aanneming van kies- en provinciale wetten; over de *miskennis* der zelfstandigheid van de provincien;

Over de Tweede Kamer, die het *lijdelijk* werktuig was van den minister van binnenlandsche zaken, vijf jaren lang; 1)

Welker *peraceel* sedert 1848 *geene verandering* had ondergaan;

welke de *sovereiniteit* van het Huis van Oranje verloochend heeft; enz., enz., enz.

Het was genoeg, die punten aan te roeren, om den *Nederlander* het antwoorden onmogelijk te maken.

Van nu af behooren die beweringen dan ook tot het rijk der *erkende onwaarheden*. Maar wij wijzen thans alleen op die punten, waarop antwoord had behooren te worden gegeven, indien de *Nederlandersche* heeren zich zelve eenigzins op prijs stelden.

Bijvoorbeeld, wij vroegen: *«geef eens op de leden der Tweede Kamer, welke, volgens u, in aanzienlijk getale, met onmiskenbare tegenzin het meesterschap eener, onder den invloed der stoute wending van 1848 gevormde meerderheid hebben aanschouwd.»* Grondwet No. 7.

Wij maakten de opmerking, dat wij de *Amsterd. Courant* reeds beantwoord hadden, toen de *Nederl.* nog plaatste de dwaze bewering, dat de goede financiële uitkomsten alleen aan den *afloop van de koloniale producten* moesten worden toegeschreven Grondwet. No. 7.

Wat deed de *Nederlander*? — Zij gaf geen antwoord.

Wees zij dat aanzienlijk aantal leden aan? Neen! Plaatste zij later ons antwoord? Neen!

Is het dan aan de Heeren van den *Nederlander* niet om de *waarheid* te doen?

niet om te doen *hooren en wederhooren*?

niet om de *argeloze* lezers slechts *eenzijdig* de zaken voor te houden?

niet om de *Natie* te onderrigten, maar te *misleiden*?

«Geen dagblad is meer dan de *Nederlander*, onbekrompen in het plaatsen der redeneringen van de wederpartij; ofschoon er geen courant is, die over de verwaarloozing van het *«audiatur et altera pars,»* regtmatiger beklag heeft.» *Nederlander* 8 Jan. 1853.

Wanneer men ziet, hoe dat blad *eenzijdigheid* bevordert, ongestaafde beschuldigingen verspreidt, antwoorden der aangevallenen verzwijgt, en tevens hoe zij anderen verwijt, waaraan het zelf zich het meest schuldig maakt, dan staat ieder niet-anti-revolutionnaire over zooveel schijnheiligheid verbaasd, en schaamt men zich, dat dit blad *Nederlander* heet.

1) Van 1 November 1849 tot 18 April 1852: vijf jaren volgens anti-revolutionnaire rekenkunde.

De *Nederlander* van 29 April zegt: «De vraag is: of, door gemeen overleg met den pauslijken stoel, ter vermijding of vermindering eener tweedragt, die ook voor de roomschen niet wenschelijk is, aan de *«officiële erkenning der gewijzigde organisatie, krachtens het jus circa sacra, voorwaarden omtrent getal, eed, verblijfplaats, koninklijke agreeatie, zullen worden gehecht?»*

Dus krachtens zijn *regt* kan de Koning der Nederlanden bepalingen maken omtrent *getal, eed, verblijfplaats der bisschoppen* en ze *«agreeden of weigeren?»*

De vorige regering dacht *niet*, dat zoodanig *regt* bestond.

De tegenwoordige regering is van eene *«tegenovergestelde richting.»*

De kern der natie had bezwaren tegen de *komst der bisschoppen, hun getal, hun eed, hunne verblijfplaats; tegen vijf bisschoppen, tegen den bisschop van Utrecht.*

Wat doet nu de tegenwoordige regering? Heeft zij van dat *regt* gebruik gemaakt?

Wat heeft de koning nu bepaald:

omtrent *getal, eed,*

verblijfplaats.

Heeft de koning ze *«agreeden of niet?»* Sedert dat opgetreden is het nieuwe ministerie, dat volgens de couranten, die men voor *«semi-officiële»* houdt, altijd *«volkomen eenstemmig is, is de bisschop van Haaren gewijd, zijn alle de bisschoppen gekozen en geïnstalleerd, hebben zij als bisschoppen gehandeld; hebben zij stukken afgekondigd?»*

Heeft de regering dus goedgekeurd het *«vijftal, en hun verblijfplaats?»*

die personen *«geagreeerd?»*

Heeft de regering dus goedgekeurd, dat er zij een *«aartsbisschop, van Utrecht, bij de gratie Gods?»*

De *Gemeente-Stem* behoort tot de zoedanigen, die gaarne de kastanjes eten, welke anderen uit het vuur hebben gehaald. In de oogeblikken van crisis, toen het gold de opinie voor te lichten, zweeg de gemeedelijke en regtschapen *«Gemeentestem.»* Nu eene der beide strijdende partijen voorshands de zegge heeft behaald; breekt zij op triomphantelijken toon het stilzwijgen af, en roept uit: «Nu zal ik spreken; nu zal ik zeggen, altijd *«bescheiden, dat niemand eigenlijk weet wat er gaande is. Hetzij met bescheidenheid gezegd: ik weet het alleen,»*

Het spreekt wel van zelf, dat de *Gemeentestem* moedig de partij trekt.... van den sterkste. Liggen de gebraden kastanjes ook in een der drie vacatures van den gemeenteraad der residentie?

De *Echo Universel* zet de gemeedelijke en regtschapene en kundige *Gemeentestem*, heden zoo fiks op hare plaats, dat wij onzen lezers de mededeeling van enkele zinsneden uit dat patente medicamentje tegen onbescheidene bescheidenheid waarlijk niet mogen onthouden. Onze geachte confrère zegt:

«Er zijn altijd lieden die de kastanjes uit het vuur halen en zich de handen branden; er zijn er nog veel meer, die toezien. Maar zoodra de grillige zegge is beslist, komen ze fluks aangelopen om ook al een lans te breken en hunne dapperheid te verspillen... wel te verstaan ten voordeele van hen, die reeds overwinnaars zijn. Wanneer men den kleinzoon van zijn grootvader onder de eersten kan tellen; niets natuurlijker, dan dat men de *Gemeentestem* onder de laatsten rangschikke. Wel mijn lieve hemel, ja! De *Gemeentestem* komt ook al een plaatsje nemen onder de, met wolken nog overdekte politieke zon. Nu de kaarten op tafel liggen, veegt zij de geheele wereld het jak uit behalve aan haar zelve en aan het ministerie, dat van de zegge geprofiteerd heeft.

«De *Gemeentestem*, die zoo mildelijk de correctie toedient aan allen, die den uitslag niet hebben afgewacht van den twist om er zich mee te bemoeijen, heeft nog al den tijd genomen om zich te bedenken. Zij zette nog den 25sten April de *«schuif»* in het administratieve regt, en stelde met den meestersnat voor om een prijsvraag uit te schrijven over de beste manier om de *«kermis»* met *«waardigheid te wijzen.»* Boven de regels, die zij aan deze touchante quaestie wijdt, zeide zij, dat zij, zich bepalende tot haren werkring, zich onthouden zou van godsdienstige en staatkundige beschouwingen.

«Goede raad komt over nacht, zegt men; dus al vast over dertig nachten en dertig dagen. In onze eeuw zijn drie dagen voldoende, om een koninkrijk in eene republiek te veranderen. Waarom zou men zich nu verwonderen, dat de *Gemeentestem*, na verloop van driemaal tien dagen en tien nachten, vergeten heeft wat zij op den 25sten April zoo zoetsappig heeft gezegd? Met de vuist op de heup en de karwats in de hand, roept zij uit: «Ik rangschik mij onder de banier van het tegenwoordig ministerie, omdat het verklaard heeft de Grondwet in een liberalen zin te zullen handhaven en toepassen.» En allen, die geen paille-handschoenen hebben aangetrokken, om, in feestelijken bosch, aan dat ministerie aardigheden te gaan zeggen, krijgen karwatsstriemen, die angstige vreesacht worden door zielroerende vermaningen over de zending en de pligten, welke de *Gemeentestem* bijkans alléén op *«bescheiden wijs»* en zonder iemand kwaad te doen, zal vervullen.»

Buitenlandsche Berigten.

FRANKRIJK.

Het wetgevende ligchaam heeft, in de zitting van den 26sten, verschillende wets-ontwerpen van plaatselijk belang aangenomen. Daarna heeft zij het rapport van den heer de la Guéronnière namens de commissie tot onderzoek van het wets-ontwerp tot herstelling van de doodstraf in staatkundige aangelegenheden aangehoord. Op den 28sten moet de zitting gesloten worden. Men geloof thans niet meer aan eene nieuwe verlenging, waarvan het gerucht geloopt had; maar men begrijpt niet, hoe de vergadering al datgene zal kunnen afdoen, wat haar nog in die twee zittingen wacht. Men zeide, dat de vergadering wellicht weder zou worden bijeengeroepen, indien de Oosterste quaestie dit noodzakelijk mocht maken; maar wij gelooven niet, dat die noodzakelijkheid zal geboren worden.

DUITSCHLAND.

Eene telegraphische dépêche van den 26sten uit Gotha meldt, dat de Koning der Belgen en zijn zoon die

stad ten 10 ure des morgens hadden verlaten. Hertog keert naar Coburg terug, waar de Hertog gebleven is. Den 4den Junij zullen zij den Koning van Pruisen te Berlijn een bezoek gaan geven, daar zullen zij zich naar Brussel en vervolgens naar Londen begeven.

ZWITSERLAND.

Uit Bern schrijft men, dat ofschoon Oostenrijk zijn zaakgelastigde te Bern, den heer Karnicki heeft teruggeroepen; ofschoon de Bondsraad zijnerzijds, zijn agent te Weenen den heer Steiger, in die betrekking heeft geschorst, er echter geene staking in de diplomatische betrekkingen heeft plaats gehad, in dien zin dat de kanselarijen van beide zijden steeds de poorten viseren en voor de belangen hunner onderdanen waken. Van een anderen kant berigt men uit Bern, onder dagteekening van den 24sten, dat graaf Karnicki Zwitserland niet zal verlaten, maar de badge in eene stad in Oostelijk Zwitserland zal gaan gebruiken. Hier ziet men dus weder eene schakering van den toestand, waarin twee Staten zich tegenover elkaar kunnen bevinden. Oostenrijk heeft zijn gezant te Turin den verlaten en hem een *«verlof»* toegestaan; hij heeft zijn gezant in Zwitserland *«teruggeroepen»*; dit is een stap verder, maar het is nog geene openlijke *«breuk»* wanneer de geheele legatie zou vertrekken, waardoor dus ook de kanselarij en alle diplomatische betrekking dus zou zijn afgebroken. De Bondsraad heeft zijn agent te Weenen niet *«teruggeroepen»*, maar uit zijne betrekking ontslagen, omdat hij een koopman is, die zich te Weenen gevestigd had, lang voor dat hij den Bondsraad bij het Oostenrijksche Gouvernement vertegenwoordigde.

— Dezelfde berigten deelen mede, dat de Grooten Raad te Neuchâtel, de afzetting van den Staatsraad heeft bevolen, waarvan de leden onmiddellijk met terzijdestelling van de leden der minderheid Girard en Leube, zijn herbenoemd. Die maatregel wordt als eene schending van de constitutie beschouwd en men voorziet een beroep op den bondsraad.

SPANJE.

Eene bijzondere dépêche uit Madrid spreekt van eene nieuwe zwangerschap van Koningin Isabella.

— Het spaansche gouvernement heeft een zeker aantal artikelen uit zijn budget geschrapt.

TURKIJE.

De oostersche quaestie houdt steeds de aandacht bezig. Sommige fransche ministeriele bladen hebben wel beweerd, dat prins Menchikoff zich den 14 op het fregat *Bessarabie* had ingescheept en naar Odessa was teruggekeerd, maar dit blijkt een vergissing te zijn. Prins Menchikoff is dien dag wel aan boord van dat vaartuig gegaan; maar hij is slechts naar Buyudéré vertrokken en men meldt van den 16den, dat hij aan den Divan een nieuw uitstel tot den 20sten toestond. Al die uitstellen en die aarzeling bewijzen genoegzaam, dat noch Rusland, noch Turkije, noch een der andere mogendheden, die in dit vraagstuk betrokken zijn, de zaken tot het uiterste willen drijven. Het is hoogstwaarschijnlijk dat de zaak in def'minne zal worden geschikt.

Binnenlandsche Berigten.

's Gravenhage, 28 Mei.

Het berigt, door onderscheidene dagbladen verspreid, als zou de Heer Thorbecke hebben besloten voor het kiesdistrict Breda op te treden, is van allen grond ontbloot. Tot op het oogenblik heeft de Heer Thorbecke evenmin als de Heer Groen van Prinsterer zich verklaard, voor welk kiesdistrict hij wenscht op te treden.

De kiesvereniging: *«Regt voor allen.»* heeft bij de overstemming, op aanstaanden Dingsdag bepaald, weder tot kandidaat voor het lidmaatschap van de Tweede Kamer der Staten-Generaal gekozen Mr. J. P. P. baron van Zuylen van Nijvelt.

In eenige organen der coalitie Groen-Vrede van Dam vinden wij overgenomen uit de *Bredasche Courant*, het niet onbetekenende berigt, dat het Z. M. den Koning behaagd heeft te bedanken voor het Beschermheerschap der Maatschappij van Landbouw, Tuinbouw en Veeveelt, gevestigd in het arrondissement Breda, dat den heer Thorbecke tot lid der Tweede Kamer koos. (De Tijd.)

Men begint, naar het schijnt, van lieverlede terug te schrikken voor het werk, dat men zelf heeft gesticht, en tracht zoo veel mogelijk nog te herstellen van hetgeen men heeft bedorven. Wij hopen van harte, dat, nu het kwaad eenmaal gesticht is, ook deze oprechte bekentenis van overdrijving en schuld, gereedat invloed moge hebben en waarlijk nog doen reddend wat er te redden valt.

De *Tielsche Courant*, behoorende tot een der organen, welke de godsdienstige gisting tot het doen vallen van het ministerie Thorbecke hebben opgedreven tot den graad van hartstogtelijkheid, is de eerste, die loyaal genoeg is, om te bekennen, dat men zich zelf gefoet en dat men eigenlijk is gevallen van de wal in de sloot.

Zij zegt:

„Wij willen ons thans niet verder met personen bezig houden, maar wij mogen niet verzuigen, dat er zich bij de laatste keuzen een verschijnsel geopenbaard heeft, dat ons vervult met bezorgdheid en onze vreugde over de nederlaag van den Heer Thorbecke zeer tempert; het is dit: dat de orthodoxe Protestantse partij buitengewoon in kracht schijnt toe te nemen; en wij kunnen het niet ontkennen, dat wij haar meer dan eenige andere op het staatkundig tooneel vreezen.

„Wij laten gaarne ieder gelooven wat hij wil; maar wij zouden ongaarne zijn, dat staan ruim twee zeventien maanden; en er is bovendien ook in de aanschouwing der kerkgenootschappen als met betrekking tot het onderwijs zoo veel, waarin deze partij, hoe overigens ook verschillende, de R. C. ontmoet, dat het staatsbelang vordert te waken, dat zij, noch ieder op zich zelve noch met elkander vereenigd, daarop geenen overwegenden invloed kunnen uitoefenen.

„Dat men hieraan denke bij de aanstaande herstemmingen en vrije keuzen.

„Op den 17den Mei is het gebleken, welke eene magt de genoemde partij in eenige districten kan doen gelden. Het is eene waarschuwing, die velen zich nu nog kunnen ten nutte maken, door bij de aanstaande nog te doene 21 keuzen zich te vereenigen op gematigde bekwaame staatslieden, die als afgevaardigden geene vrees voor achteruitgang inboezemen.

„Wij gelooven niet, dat de *Tielsche Courant* zich, in den laatsten tijd, aan het voorstaan van constitutionele beginselen heeft bezondigd. Eene bekentenis dus van hare zijde, als die wij hier hebben medege-deeld, zoo geheel overeenkomende met hetgeen wij reeds van den eersten dag der crisis hebben voorspeld, moge de overtuiging schenken, aan welke zijde de bezadigdheid was, aan welke zijde het juiste begrip van oorzaak en gevolgen.

„Wij maken allen, die nog eenigen prijs op godsdienstige vrijheid stellen, opmerkzaam op het *leading*-artikel, voorkomende in de *Amsterdamsche Courant* van Don-derdag, het bekende half officieel orgaan.

„Men zal daarin onder anderen al de argumenten vinden, waarop vroeger de vervolgingen der Afscheiden-gegrond waren. Volgens die redeneringen wordt de kerk geheel en al onder de magt van den staat ge-bragt. Zij, die zulke hevige kreten aanhieven over het wetsontwerp op het armbestuur, dat slechts toezigt op de diakonien verordende, waar het bestuur in geenerlei betrekking met de godsdienst staat: zullen hier hunne geheele kerkelijke regeling aan de Regering onderworpen vinden. Volgens de beginselen in het semi-officieel orgaan ontwikkeld, heeft de regering de magt, om aan ieder be-staand kerkgenootschap, welk ook, hare bescherming te ontnemen, het niet meer te erkennen, en dien ten gevolge als opgeheven te beschouwen; iedere verandering in eene kerkelijke inrigting van strikt godsdienstige overtuiging den dwang aan te leggen, welken zij wil; iedere oprig-ting van een nieuw kerkgenootschap te beletten, en zoo aan een ieder het te ontzeggen, zijnen God op zijne wijze te aanbidden.

„Men zie toch toe, waarheen men zich met zulke beginselen beweegt!

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van 7 Mei 1849, zeide de Minister van Justitie (Mr. Dirk Donker Curtius) in antwoord op eene rede van den Heer van Hall: „Ik moet er aan twijfelen of de tactiek, die wij als ballast over boord geworpen hebben, niet tegen het ministerie is aangewend, en of er geene geschriften uit-gegeven en dagbladen opgericht zijn, wier aanvallen tegen mijne wets-ontwerpen door die ontwerpen heen drongen, en dadelijk den Minister raakten, die de voorstellen gedaan had. Indien er zoodanige vijandschap bestaat, moet ik evenwel mijne vijanden voorzigtigheid aanraden. Ik acht mijne vijanden niet gering, en als voorzigtig krijgsman zal ik mij wapenen, naarmate van den aanval; ik zal de wapenen bezigen, die mij ten dienste staan, en daaronder konden er wel zijn, die wonden toebagten, welke moeilijk te genezen zijn.

„Wij zeiden dat dit was in antwoord op eene rede van den Heer van Hall: het bewijs is daarvoor in het-geen die Heer onmiddellijk daarop antwoordde: „Maar zoo hij al uit den toon des Ministers moest opmaken, dat deze het oog had op dat Ministerie (d. i. dat waarvan de Heer van Hall vroeger lid geweest was) ook dan nog, zou hij niet ter verdediging van hetzelfde opstaan.

„De Heer Donker Curtius zag dus toen een vijand in den Heer van Hall: een vijand dien hij niet gering achtte; een vijand tegen wien hij wapenen had ter verdediging, een vijand tegen wien hij wapenen konde gebruiken, die wonden konden toebrengen welke moeil-ijk te genezen zijn. Die beide Heeren zijn nu leden van hetzelfde ministerie, dat homogeen heet. Dit raad-sel is alleen op te lossen uit de afkeer, die dit minist-erie heeft, aan eene aangezegde meerderheid.

In diezelfde zitting zeide de heer Donker Curtius: ik ben een man van openbaarheid. Zoo hij dat nog is (en wij

gelooven het) dan antwoorde hij op de vraag: Be-doeldet gij niet, toen gij sprakt van vijanden, tegen wien gij zulke gevaarlijke wapenen bezat, den Heer van Hall? Bedoeldet gij niet, toen gij sprakt van wapenen die wonden toebrengen welke moeilijk te genezen zijn, dat er zoodanige daadzaken bekend waren, die wanneer zij openbaar werden, den man, dien ze betroffen, niet zeer in de achting der Natie zouden doen rijzen?

„Van de rondborstigheid en liefde voor openbaarheid van den heer Donker Curtius, verwachten wij, dat hij op deze vragen volledig zal antwoorden; en wij zijn tevens van meening, dat dit antwoord van dien aard zal zijn, dat daardoor alle verdenking van den Heer van Hall worde weggenomen.

„De reden voor deze onderstelling is, dat de heer Donker Curtius anders zeker niet met den Heer van Hall in hetzelfde ministerie zoude zijn opgetreden. Mogen wij ons bedriegen: het zou ons voor den Heer Donker Curtius zeer leed doen.

„De *Echo Universel* heeft zich, in den laatsten tijd, zeer verdienstelijk gemaakt. Vooral was ons, in dat blad, de refutatie aangenaam van de artikelen van het *Journal des Débats*; omdat de taal, waarin de *Echo* wordt geschreven, den Heer Bertin in staat stelt zelf in te zien, hoezeer zijne inlichters hem beet genomen hebben.

„Zekere heer Mioulet heeft, gewis in het belang van Vaderland en Koning, gemeend tegen enkele argumen-tatiën van den *Echo* te moeten protesteren. Naar onze meening heeft onze confrère zegevierend aangetoond, dat ook de heer Mioulet de geschiedenis en erkende feiten naar den nieuwerwetschen „protestantschen zin,“ weet te reconstrueren.

„Meer bijzonder verdient de aandacht van hetgeen de *Echo Universel* zegt in antwoord van de aanmerking des Heeren Mioulet, dat men voor 1848 slechts die geschriften vervolgde, welke door het gezonde verstand der Natie werden verafschuwd.

„Waarom — vraagt de *Echo Universel* — „liet dan „niet de Regering het gezonde verstand der natie regt „spreken, zooals het de Ministeriën begrepen hebben, „die, sedert 1848, zich hebben opgevolgd? Voorzeker: „wij zullen nooit de uitspattingen verdedigen, die op „de vrijheid der drukpers slechts smetten kunnen wer- „pen. Wij hebben voor den laster en den smaad een „instinctmatigen afkeer. De uitdrukking der gedachte „moet, naar onze overtuiging, het openbaar leven tot „onderwerp hebben; moet voor het bijzonder leven „blijven staan. Maar is het wel zoo zeker, dat de Re- „gering van het Behoud destijds slechts drukpers-de- „licten deed vervolgen, die door de braven van alle „opiniën werden afgekeurd? De tegenwoordige minister „van Justitie, de heer Donker Curtius, de gewone „advocaat van deze soort van processen, zou het best „van allen deze vraag kunnen beslissen.

„Wij herinneren ons nog een zijner pleidooijen ten „voordeele van zekeren Meeter, redacteur van den „*Tolk „der Vrijheid*“, die beschuldigd was van hoorn en laster „in geschriften, en van verleiding tot opstand door te „hebben uitgeroepen: „Weg met den Koning! Weg „met den Koning van Holland! Leve de Republiek!“ „(Weekblad van het Regt, n°. 148, 14 Jan. 41). Dit „pleidooi is in ons geheugen achtergebleven, omdat „het onze monarchale en constitutionele sympathiën „kwetste. Naar onze meening moet de Koning steeds „onschendbaar blijven; men moet den Troon met eer- „bied en sympathie omringen: genoeg om aan te „toon, dat wij deze kreten afkeuren en dat wij, „des noodig, het koningschap tegen de republiek zouden „verdedigen. Dit gevoelen heeft ons ook geleid tot het „afkeuren van het gedrag der partij, die, den naam „des Konings vooral als leus gebruikende, om hare „kiezers-propaganda en hare beklagenswaardige pole- „mie te beschermen, de waardigheid en de waarach- „tige positie der Kroon in de waagchaal stelt.

„In het proces van den heer Meeter hield de heer „Donker Curtius, tot onzen grooten spijt, eene andere „stelling vol, ofschoon zijne stelling slechts eene regts- „vraag tot onderwerp had. „Deze kreet — zeide hij — „zal des te minder strafbaar zijn, daar hij hier meer „gerigt is tot het koningschap dan tot den Koning; „dat blijkt uit den samenhang van den uitroep: Weg „met den Koning! Leve de Republiek! Deze uitdrukkin- „gen beteekenen, dat hij (Meeter) de republiek de „voorkeur geeft boven het koningschap; — en de „kreet: leve de republiek! kan op zich zelf niet euvel „worden uitgelegd; want de republiek heeft in onze „geschiedenis te schoone bladzijden gevuld, dan dat „het onteerend ware te wenschen: leve de repu- „bliek!“

„Wij hopen, dat zeer weinige Nederlanders den terug- „keer willen verlangen van hetgeen schoon was in het „verleden, maar dat voor het tegenwoordige niet meer „passen kan; en wij gelooven, dat de heer Donker Curtius, „op zijn tegenwoordig standpunt, in onze hoop slechts „deelen zal.

De *'s Gravenhaagsche Nieuwsbode* bevatte dezer dagen

het bericht, dat sommige met namen aangeduide ond- leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal een bezoek hebben gebracht bij den afgetreden Minister van Binnenlandsche Zaken; dat zij aldaar een collation ge- nuttig hebben en dat er aan tafel iets is gebeurd, waarop, naar het gevoelen van den berichtgever, de algemeene aandacht gevestigd dient te worden. Bij het lezen van dat stuk herinnerden wij ons de circulaire, welke, met bijvoeging: zeer geheim, onder dagteek- ning den 9 Dec. 1811, door den toenmaligen Com- missaris-Generaal der politie te Rotterdam aan de on- derscheidene commissarissen van politie onder zijn res- sort werd verzonden. Het kan nuttig wezen, deze aan- schrijving uit den tijd, toen wij onder het juk van den eersten franschen keizer gebukt gingen, thans onder de oogen van het publiek te brengen. Ze is opgeno- men in de *Bijdragen tot de geschiedenis van het Staats- bestuur in ons Vaderland*, door D. J. TEN ZELDAM GANSWIJK. Oud-Griffier der Provinciale Staten van Zuid-Holland, Deel I, bladz. 55 en 56, en luidt als volgt:

„Mijn vertrouwen in u, Mijnheer, geeft mij aanlei- ding u eenen belangrijken arbeid, betrekkelijk de „personele statistiek op te dragen, welke arbeid regel- „matig en met de grootste zorg zal behooren verrigt te „worden.

„In de statistiek, aan welke de politie behoefte „heeft, zijn begrepen:

„1°. De openbare ambtenaren van allen rang, bur- „gerlijke, militaire en regterlijke.

„2°. De bedienaren der verschillende eerediensten.

„3°. De edelen der steden en voornaamste dorpen, „grondbezitters, pachters, kooplieden, enz.

„4°. De personen of geslachten, die door hun ver- „mogen of hunne denkwijze den meesten invloed uit- „oefenen.

„Het is noodig, dat de politie bekend zij met den „vorigen en tegenwoordigen toestand van ieder dier „personen, zijn openbaar leven, zijne staatkundige en „godsdienstige meeningen, zijn geldelijk vermogen, „zijne zedelijkheid, en den aard der talenten of be- „gaafdheden, welke hem onderscheiden, of waardoor „hij zich bijzonder kenmerkt; voorts dat men haar „opgeve, of hij weduenaar dan wel gehuwd is, het „aantal, de kunne en den ouderdom zijner kinderen, „waar deze zich bevinden en wat zij verrigten, hoe- „danig zijne tegenwoordige gedragingen zijn, beide in „het maatschappelijk en huisselijk leven, den graad „van achting, welken hij geniet, de betrekkingen, welke „hij buiten het rijk heeft aangeknoopt, en nog kan „hebben aangehouden, de landen, waar die bestonden „of nog bestaan, zijne dagelijksche gewoonten en die „in de samenleving, de gevoelens welke door hem en „de zijnen, ten aanzien van Zijne Majesteit en Hoogst- „derzelver Doorluchtig stamhuis worden genit; eindelijk „al wat geschikt kan zijn om de politie voor te lich- „ten, aangaande hetgeen ieder man van enige beteekenis „geweest is en nog is, zowel als omtrent zijne denk- „wijze, en al wat men van hem hopen en vreezen kan.

„Het werk der statistiek van het personeel moet niet „worden uitgestrekt tot onbekende, duistere personen, „sleekthoofden uit de lagere volksklasse, allen in één „woord, die onder het bereik van de betuigelende werking „der politie vallen. Deze lieden zullen het onderwerp „van een bijzonderen arbeid, dien ik u nader vragen „zal, moeten uitmaken; maar al wat tot de gewone „betere klasse te brengen is, al wat een naam, te- „lenten, middelen, ambtelijke betrekkingen, fortuin, „op den voorgrohd kan stellen, is bevogdelijk onder „de bedoelde statistiek te rangschikken.

„Uwe aandacht moet zich vooral bepalen bij het „aankomend geslacht, van beide kunnen; gij behoort „u de noodige ophelderingen betrekkelijk nog onge- „huwde erfdochteren te verschaffen; haar rijkdom, hare „verwachtingen, de rigting van hare opvoeding, haar „smaak, talenten, ouderdom, bevallige eigenschappen, „en zelfs hare misvormigheden: niets, dat in dit op- „zigt van enig gewigt kan zijn, moet u ontsnappen.

„Wat de jonge lieden van goeden huize aanbe- „langt, zal het u ligt vallen te begrijpen, welke partij „het Gouvernement van hen trekken kan, en, in ver- „band daarmede, hen mij aan te duiden, volgens „hunnen leeftijd, hunne wijze van opvoeding, gewooh- „ten, eigen denkbeeldige voorstellingen, namen en „verbindingen, zonder de omschrijving van hunne „gestalte, lichaamsbouw, geestvermogens, en karakter „te vergeten.

„Ten einde u dit werk gemakkelijk te maken, gaf „ik u in bedenking, om u eerst met de ambtena- „ren bedienaren der godsdienst bezig te houden. Die „twee klassen van ingezetenen zullen u genoeg beheld „zijn om te mogen onderstellen, dat de van „leveren schets u niet veel tijd zal kosten. Zijne „trouwens, waaromtrent Z. E. de Minister van Po- „litie het spoedigst, en met den meesten eijver „wenscht ingelicht te worden. De „klasse der 2de soort siddelen, en mij naar gelang „elk gedeelte van uwen arbeid gereed komt, uwe op- „merkingen deswege mededeelen.

De aard der zaak moet u toonen, met hoeveel zorg en met welke omzigtigheid uwe nasporingen dienen bewerkstelligd en bijeengebragt te worden.

Ontvang, enz.

(Get.) DE MARIVAULT.

De *Niederlander* vermeldt met diep leedwezen, dat de Heer Mr. F. C. H. Drieling, te Utrecht, op 24 dezer, aan de gevolgen eener kortstondige doch hevige ziekte, is overleden.

Volgens de *Niederlander* verliezen de maatschappij en de kerk in hem een bekwaam, ijverig en rechtschapen lid.

Men verzekert, dat de min. van binnenl. zaken het stellige voornemen heeft opgevat, om aan de Staten-generaal eene voordragt te doen tot wijziging der wet op de uitoefening van de jagt en visscherij van 6 Maart 1852 [*Staatsblad* No. 47].

In de aanstaande zomervergadering der provinciale staten der verschillende gewesten, zal o. a. moeten worden voorzien in de aanvulling van de plaatsen der leden voor de eerste kamer der staten-generaal, die met den derden Maandag in September moeten aftreden. De dit jaar aftredende leden zijn: in

Noordbrabant. De heeren B. Verhey van den Boogaard en F. J. T. de Bruyn.

Gelderland. Jhr. H. W. baron van Aylva van Palandt van Waardenburg en Neerijnen en Mr. C. C. van Lith de Jende.

Zuidholland. Mr. J. A. Philipse en A. van Bijckevorsel, Hz.

Noordholland. D. Borski en Jhr. mr. F. L. H. J. Bosch van Drakestein.

Zeeland. Mr. C. van der Lek de Clercq.

Utrecht. [Dit jaar geene aftreding].

Friesland. Jhr. G. R. G. van Swinderen.

Overijssel. Mr. W. H. Cost Jordens.

Groningen. J. de Sitter.

Drenthe. [Dit jaar geene aftreding].

Lamburg. Jhr. L. L. G. M. de Villers de Pité.

Bovendien zal er door de staten van Zuid-Holland eene nieuwe keuze moeten worden gedaan, in de plaats van Jhr. mr. W. M. de Brauw, benoemd tot lid der tweede kamer; door die van Noord-Holland, in de plaats van Jhr. Mr. C. van Forest, mede tot lid der tweede kamer benoemd; en door die van Zeeland, in plaats van mr. W. C. M. de Jonge van Ellemet, die zijn ontslag genomen heeft.

Door de commissie uit het Provinciaal Gerechtshof in Zuidholland zijn, na afgenomen examen op Donderdag, Vrijdag en Zaterdag jl., al de zich aangemeld hebbende personen tot kandidaat-notarissen toegelaten, zijnde de heeren: Mr. T. Modderman Hz., advocaat te 's Gravenhage; P. A. J. Stoop, te Dordrecht; G. Termijne, te Rotterdam; A. E. Vetter, te Rotterdam; H. J. Hartevelt, te 's Gravenhage; M. C. Sigmund, te Ridderkerk; J. van Wageningen C. Jzn., te Rotterdam, en G. W. C. van Dorkroon, te Soetermeer.

(W. v. h. Regt.)

Ingezonden Stukken.

De verkiezing van den gewezen Minister van Koloniën den Heer J. C. BAUD.

Dat het aan kabaal en intrigue mogelijk is geweest, tot hiertoe, de benoeming van den heer J. C. Baud tot lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal te doen gelukken, hebben herhaalde keuzen bewezen. Het wordt thans echter tijd, de kiezers opmerkzaam te maken ophetgeen zij doen, bijaldien zij hunne stemmen op gemelden heer uitbrengen.

De heer J. C. Baud hier uit een godsdienstig standpunt te beschouwen, ware noodeloos pogen hartstogten in beweging te brengen, *voor of tegen DEN PERSOON*, naarmate die beschouwing, de eene of andere partij aangenaam zoude voorkomen. Wij achten dit in alle tijden onvoegzaam. Reeds meer dan te veel, helaas! worden de zaken op den achtergrond geschoven, ten wille der personen; en wordt alleen een zoogenaamd godsdienstig beginsel vooropgezet, waar slechts staatkundige beginselen mogen gelden.

Het is alzoo van geenerlei godsdienstig standpunt bezien, maar alléén om KOLONIALE en FINANCIËLE redenen, dat wij het wagen de kiezers te bidden in overweging te willen nemen, dat zij, door de benoeming van den heer J. C. Baud, den schijn op zich laden een systema van regering voor te staan, dat de ellendigste resultaten heeft opgeleverd.

Als een paar bewijzen daarvoor moge gelden: *Pooreest*, dat de heer J. C. Baud steeds is geweest de heftigste tegenstander van elk voorstel, om de financiën der koloniën te onderwerpen aan het toezigt en de contrôle van de vertegenwoordiging der natie, gelijk dat geschiedt ten aanzien van de financiën van het Moederland. En toch beloopt de financiën der koloniën niet minder dan *tachtig millioenen*

guldens 's jaars. Gedurende de acht jaren, dat de heer Baud het onbepaalde bestuur had over de koloniën, werden door hem beheerd *zes honderd en veertig millioenen guldens*. Zij, die de koloniën goed kennen en er jaren lang zijn geweest, verklaren, als opmerkelijk feit, dat de eenige uitkomst is geweest van dat beheer en van dat stelsel, dat de koloniën en hare ingezetenen zijn verarmd; maar dat de hoogste ambtenaren met aanzienlijke fortuinen werden gezegend.

Ten tweede: dat onder het bestuur van den heer Baud alle zelfstandigheid uit den kring der ambtenaren was verwijderd. Zoodanig, dat geene lands of staatsdienaren, maar alléén aanhangers, gehoorzame werktuigen van den heer Baud, in koloniale dienst werden geduld en gehandhaafd.

Welk kiezer zal het dan wagen, niettegenstaande de fraaije woordenpraal, de belofte van « milde toepassing der Grondwet » en dergelijke, ja, niettegenstaande de volle waarde, waarin wij gaarne overigens den heer Baud wenschen te laten, zijne stem voor den heer J. C. Baud uit te brengen?

Bovenal aan de Rotterdamsche kiezers zou men mogen vragen. « Eilieve, mijne heeren, hebt gijlieden nog steeds het antwoord van den heer J. C. Baud vergeten, tijdens zijn ministerschap, aan uwe kamer van koophandel op hare bescheidene vraag gegeven? »

Leiden, 27 Mei 1853.

HEMIPOLIS.

's Hage, 26 Mei 1853.

Aan de Redactie van de *Grondwet*.

Toen in 1830, Karel X door een Coup d'Etat zijn kroon verloor en hij in een vreemd land huisvesting moest gaan zoeken, was er in Parijs een dagblad, genaamd *le Drapeau blanc ou l'Etoile*, hetwelk eene rubriek geopend had onder den titel van

LOGENS VAN DEN DAG.

Een blaadje dat driemaal 's weeks te 's Hage uitkomt, heeft, (zonderling genoeg) zijn voorganger van 1830 nagevolgd en ik moet u zeggen zeer terecht; want er worden zulke verschrikkelijke logens gedebeerd, dat men daartegen wel dient gewaarschuid te worden.

Ik noodig daarom het blad *De Grondwet* uit, ook eene rubriek te openen onder denzelfden titel. Dit zal een dubbel nut hebben. De *Grondwet* wordt gelezen door de fatsoenlijke klasse; daarenboven de *Nieuwsbode* zal het werk niet afkunnen en beide bladen zullen dan eendragtig werken tot bestrijding der onwaarheden.

Veritas.

Hierbij de eerste lijst van

LOGENS VAN DEN DAG.

Men heeft bij zekere partij aanzoek gedaan om ondersteuning voor het ministerie te verkrijgen.

Men heeft daarvoor gekozen een der Feestdagen van de *Leges* (groot Kapittel).

De gezant van eene bevriende mogendheid heeft aan zijn Hof gerapporteerd, dat de Nederlanders *Socialisten, Democraten en Communisten* zijn.

Toen het gebleken is, dat dit onjuist was, en de Nederlanders brave eerlijke lieden waren, die alleen aan hunne Grondwet vasthielden, en niets anders verlangden dan gerust daaronder te leven: heeft Meester aan zijn dienaar doen zeggen (*d'être plus circonspect à l'avenir*) in het vervolg wat omzigtiger te zijn.

Zekere mogendheid heeft doen weten, dat hij geene absolute regering in Nederland verlangde en ook niet de knoet; maar wanneer zekere regten worden aangerand, bij de tractaten voorgeschreven, waarbij het Koninkrijk werd gevestigd, hij verplicht zou zijn zich daar eventjes mede te bemoeijen.

Een der gezanten zal weldra worden teruggeroepen, om zijne bemoeijingen met zaken, welke hem niet aangaan.

Toen het ministerie Thorbecke in den laten namiddag werd gedemissionneerd, stond het een uur later te Parijs in een der bladen.

De zeer bekwame organist Nicolai zal de betrekking van organist der Groote Kerk niet erlangen; omdat hij door Thorbecke werd geprotegeerd, die aan zijne bekwaamheden regt deed wedervaren.

(De lijst der logens wordt vervolgd.)

Correspondentie.

Het artikel over het geschrijf van de anti-revolutionnaire partij is voor plaatsing niet geschikt, vooral ook daarom, dewijl de aangehaalde artt. van het Code pénal niet staan in verband met het betoeg van den Inzender.

Reeds te veel machines zijn in de laatste dagen, tot het bereiken van een betreurenswaardigen staat van zaken, in beweging gebracht, dan dat wij nu nog ook als zoodanig de « schilders » en « artiestes » zouden beschouwen. Ziedaar de reden, waarom het stuk, daarop betrekking hebbende, door ons wordt ter zijde gelegd.

De brieven uit Oud-Pekela en Wildervank zijn ontvangen; van de daarin vervatte aanbiedingen kan echter geen gebruik gemaakt worden.

Het stuk van B. te Arnhem zal geplaatst worden, houdend ons, voor verdere toezendingen, dringend a volgen.

Wij juichen de goede bedoelingen toe van den schrijver van het artikel: « *De verkiezingen in Overijssel* », toon van het stuk maakt echter de plaatsing daarvan onze courant min raadzaam.

Advertentiën.

G. J. THIEME te Arnhem, heeft verzonden:

KOORDERS, DE HERSTELLING

DER
ROOMSCHE BISDOMMEN IN NEDERLAND
EN DE HOUDING VAN HET
MINISTERIE THORBECKE.
Eene bijdrage tot Waardering der questie van den D
f 0.40.

DE INTERPELLATIE

OMTRENT DE INSTELLING VAN
BISDOMMEN IN DE NEDERLANDEN
(Overgedrukt uit de *Arnhemsche Courant*), f 0.40.

Bij JOH. NOMAN te Zalt-Bommel is verkrijgbaar

Voor f 12 in plaats van f 86.40

G. VAN LAAR,

MAGAZIJN VAN TUINSIERADEN,

of Verzameling van Modellen van aanleg en sierru van groote en kleine Lusthoven en Tuinen, die n weinig kosten te maken zijn, waarin 192 in gro kwarto, fraaije gekleurde koperen Platen, gebonden keurigen halven Engelschen band.

Prijscourant der Effecten.

AMSTERDAM, ZATURDAG 28 MEI.

Nederland, Werk. Schuld, à 2½ Pct.	68 ¹⁵ / ₁₆	64
Dito dito.	8	75 ¹⁵ / ₁₆
Dito dito.	4	95
Amortisatie.	8 ¹⁵ / ₁₆	
Aand. Arnh. Spoorweg	4 ¹ / ₂	
Dito Holl. dito.		
Belgie, Certificaten	2 ¹ / ₂	
Dito bij Rothschild	2 ¹ / ₂	52 ¹ / ₂
Frankrijk, Certificaten	3	
Rusland, bij Hope en Comp.	5	108 ¹ / ₂
Dito A. 1828—1829	5	107 ¹ / ₂
Inscr. op 't Grootboek	6	
Dito Certificaten	6	
Cert. dito Hamburg Amin.	5	
Negot. 1831 en 1833.	5	
Dito 1840	4	
Dito Stieglitz	4	
Dito Nieuwe	4	
Nieuwe Eng.	4 ¹ / ₂	
Spanje, Nieuwe 3 Pct. thans	1	23 ¹⁵ / ₁₆
Nieuwe.	3	48 ¹ / ₂
Binnenlandsche	3	43 ¹ / ₂
Cert. Coup. Sp. Com.		
Amort. Schuld.		
Portugal, te Londen.	5	
Dito dito	4	37 ¹⁵ / ₁₆
Weener, Bank.	5	
Dito.	4	
Metalliek 1816—1852	5	83
Dito 1847	2 ¹ / ₂	42 ¹ / ₂
Dito 1851 en 1852	2 ¹ / ₂	42 ¹ / ₂
Dito 1849	5	-9
Dito Lett. B.	5	-9
Aand. f 500 bij Rothschild.		
Dit f 250 dito 1839		
Napels, Certific. bij L. & B.	5	pCt.
Polen, Obligaten	4	87 ¹ / ₂
Aandeelen 1835		
Sardinië, te Londen	5	pCt.
Denemarken, Dito	5	
Griekenl., te Londen	5	
Philad., bij Hope en Comp.	5	83 ¹ / ₂
Te Londen	6	
Bank		
Louisiana, te Londen	5	100 ¹ / ₂
Brazille, te Londen 1824	5	
Dito 1848	5	
Grenada, Dito à 100 p. st.	2 ¹ / ₂	2
Dito Uitg.		1
Ecuador.		
Mexico, te Londen Nieuwe	3	3
Venetie, te Londen	3 ¹ / ₂	3
Dito Uitg.	1	1

Koers van het geld: Beëisting 2½, Prolongatie 2½, conto 2 pCt.

De Beurs was heden algemeen hoogst onbelangrijk.

Bij JOH. NOMAN en ZOON, te 's Gravenhage